

សេចក្តីរាយការណ៍របស់

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

**សន្និសីទកាសែតស្តីពីលទ្ធផលនៃកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ានលើកទី៤០ និង៤១
និងកិច្ចប្រជុំពាក់ព័ន្ធ**

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃអាទិត្យ ទី១៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២២, វេលាម៉ោង ១៥:០០ ដល់ ១៥:៣០

- អ្នកសារព័ត៌មាន
- លោក, លោកស្រី!

ជាដំបូង ខ្ញុំសូមស្វាគមន៍យ៉ាងកក់ក្តៅចំពោះលោក លោកស្រី អ្នកសារព័ត៌មាន ដែលមានវត្តមានក្នុងសន្និសីទសារព័ត៌មាននៅថ្ងៃនេះ។ អ្នកកាសែតយើងទាំងអស់បានទទួលព័ត៌មានសំខាន់ៗពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចប្រជុំនានាក្នុងសន្និសីទសារព័ត៌មានប្រចាំថ្ងៃរួចហើយ ហើយដោយឡែកព័ត៌មានលម្អិតនៃកិច្ចប្រជុំនីមួយៗ ក៏មាននៅក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់ប្រធានអាស៊ាននៃកិច្ចប្រជុំកំពូលទាំង ១១ ហើយដែរ។ ដូចនេះ ខ្ញុំនឹងផ្តោតទៅលើបញ្ហាលេចធ្លោតែប៉ុណ្ណោះ បន្ទាប់មកខ្ញុំនឹងបើកវេទិកាសម្រាប់សំណួរ-ចម្លើយ។

អ្វីដែលកម្ពុជាបានធ្វើប៉ុន្មានថ្ងៃនេះ គឺជាសក្តិភាពបញ្ជាក់ពីតួនាទីនាំមុខរបស់ប្រទេសយើងក្នុងនាមជាប្រធានអាស៊ាន នៅក្នុងកិច្ចការតំបន់ និងសាកល ក៏ដូចជាលទ្ធភាព និងសមត្ថភាពក្នុងការរៀបចំព្រឹត្តិការណ៍ដ៏សំខាន់របស់ពិភពលោក ដូចជាកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាននិងកិច្ចប្រជុំកំពូលពាក់ព័ន្ធ។ ក្រោមមូលបទ “អាស៊ានរួមគ្នាធ្វើ៖ ដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមទាំងអស់គ្នា” កម្ពុជាក្នុងនាមជាប្រធានអាស៊ានបច្ចុប្បន្ន អាចអញ្ជើញនិងទទួលថ្នាក់ដឹកនាំកំពូលមកពីបណ្តាប្រទេស និងស្ថាប័នអន្តរជាតិនានាចំនួន ២៩ ក៏ដូចជាបានអនុម័ត និងកត់សម្គាល់ឯកសារលទ្ធផលចំនួន ១០១ ស្តីពីអាទិភាពចម្បងនានានៅក្នុងសសរស្តម្ភសហគមន៍ទាំងបី ក្នុងនោះមានឯកសារ ០៣ ដែលខ្ញុំចង់រំលេចគឺ (១) សេចក្តីថ្លែងការណ៍ស្តីពីទស្សនវិស័យរបស់ប្រមុខដឹកនាំអាស៊ានលើមូលបទ “អាស៊ាន

រួមគ្នាធ្វើ៖ ដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមទាំងអស់គ្នា” (២) សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់ប្រមុខដឹកនាំអាស៊ាន ស្តីពីខួបទី៥៥ នៃអាស៊ាន និង (៣) សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់ប្រមុខដឹកនាំអាស៊ាន ស្តីពីរបៀបវារៈ តភ្ជាប់អាស៊ានក្រោយឆ្នាំ២០២៥។

ក្នុងរយៈពេលបួនថ្ងៃចុងក្រោយនេះ អាស៊ាននិងដៃគូខាងក្រៅ បានពិភាក្សាយ៉ាងទូលំទូលាយ និងប្រកបដោយន័យស្ថាបនា ទៅលើបញ្ហាដ៏សំខាន់បំផុតជាច្រើន ដែលតំបន់របស់យើង និង សាកលលោកកំពុងប្រឈម ដូចជាស្ថានភាពសន្តិសុខដ៏គួរឱ្យព្រួយបារម្ភ ការធ្លាក់ចុះសេដ្ឋកិច្ច ជំងឺ រាតត្បាតជាសាកល ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ វិបត្តិស្បៀងអាហារនិងថាមពល ជាដើម ហើយស្រប ពេលគ្នានេះដែរ យើងក៏បានពិភាក្សាពីវិស័យសក្តានុពលនិងជាក់ស្តែងនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ដែល យើងអាចរួមគ្នាធ្វើ ដើម្បីឆ្ពោះទៅមុខជាមួយគ្នា។

ថ្នាក់ដឹកនាំអាស៊ានពេញចិត្តចំពោះភាពជឿនលឿននៃសសរស្តម្ភសហគមន៍អាស៊ានទាំងបី ក្នុង ការជំរុញផែនការលម្អិតនិងផែនការសកម្មភាពតាមវិស័យរៀងៗខ្លួន នៅក្នុងបរិបទនៃបញ្ហាប្រឈម ជាច្រើននិងត្រួតស៊ីគ្នា ជាពិសេសផលប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំងនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ទៅលើអាយុជីវិតនិង ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនយើង។ លើសពីនេះ ថ្នាក់ដឹកនាំអាស៊ានក៏បានជួបដាច់ដោយឡែក ជាមួយអន្តរសភាអាស៊ាន ក្រុមប្រឹក្សាធុរកិច្ចអាស៊ាន និងយុវជនអាស៊ាន ដើម្បីស្តាប់ពីទស្សនៈនិង កង្វល់របស់ពួកគាត់ និងស្វែងយល់ពីលទ្ធភាពដែលពួកគាត់អាចចូលរួមចំណែកក្នុងរបៀបវារៈរបស់ តំបន់។

ពាក់ព័ន្ធនឹងសំណើចូលជាសមាជិកអាស៊ានរបស់ទីម័រឡេស្ត ប្រមុខដឹកនាំអាស៊ានបាន ឯកភាពជាគោលការណ៍ទទួលយកទីម័រឡេស្តជាសមាជិកទី១១ របស់អាស៊ាន និងផ្តល់ឋានៈជា ប្រទេសសង្កេតការណ៍ ដែលអនុញ្ញាតឱ្យទីម័រឡេស្តអាចចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំអាស៊ានទាំងអស់ រួមទាំងកិច្ចប្រជុំពេញអង្គនៃកិច្ចប្រជុំកំពូលផងដែរ។ ថ្នាក់ដឹកនាំអាស៊ានក៏បានប្រគល់ភារកិច្ចជូន ក្រុមប្រឹក្សាសម្របសម្រួលអាស៊ាន ដើម្បីបង្កើតផែនទីបង្ហាញផ្លូវសម្រាប់សមាជិកភាពពេញលេញ របស់ទីម័រឡេស្ត ហើយរាយការណ៍ទៅកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ានលើកទី៤២ ដើម្បីអនុម័ត។

ចំពោះទំនាក់ទំនងខាងក្រៅតំបន់អាស៊ាន ប្រទេសមួយបន្ថែមទៀតគឺ អ៊ុយក្រែន បានចូលជា សមាជិកនៃសន្និសីទមិត្តភាព និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍ (TAC) ដែលធ្វើឱ្យចំនួន សរុបនៃរដ្ឋសមាជិកកើនឡើងដល់ ៥០។ នេះពិតជាមិនធ្លាប់មានពីមុនមកទេ ដែលប្រទេសដៃគូខាង ក្រៅដល់ទៅ ៧ អាចចូលជាសមាជិកនៃសន្និសីទនេះ ក្នុងឆ្នាំតែមួយ។ ការណ៍នេះសបញ្ជាក់យ៉ាង

ច្បាស់ថា អាស៊ានបានក្លាយជាចំណុចស្នូល ដែលទាក់ទាញដៃគូមកពីគ្រប់ទិសទីលើសាកលលោក ឱ្យមកសហការជាមួយប្រទេសសមាជិក ដើម្បីជំរុញផលប្រយោជន៍រួម។

កិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន-អូស្ត្រាលីលើកទី២ បានស្វាគមន៍វិស័យថ្មីនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ជាក់ស្តែង ហើយទន្ទឹងរង់ចាំការចាប់ផ្តើមគំនិតផ្តួចផ្តើមអូស្ត្រាលី សម្រាប់អនាគតអាស៊ាន។ ជាងនេះ ទៅទៀត អាស៊ាន និងកាណាដា ក៏បានរៀបចំនូវកិច្ចប្រជុំកំពូលលើកខួបលើកទី៤៥ នៃទំនាក់ទំនង កិច្ចសន្ទនារបស់ខ្លួន ហើយបានប្តេជ្ញាដំឡើងទំនាក់ទំនងអាស៊ាននិងកាណាដា ក្នុងកម្រិតដៃគូ យុទ្ធសាស្ត្រ។ កិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន-ចិនលើកទី២៥ ក៏បានបញ្ជាក់ពីការប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងមោះមុត ដើម្បីអនុវត្តភាពជាដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងជំរុញទំនាក់ទំនងសេដ្ឋកិច្ចរបស់យើងបន្ថែម ទៀត តាមរយៈការធ្វើឱ្យកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន-ចិនកាន់តែប្រសើរឡើង។ សេចក្តី ថ្លែងការណ៍រួមនៃខួបលើកទី២០ នៃសេចក្តីថ្លែងការណ៍ស្តីពីការប្រតិបត្តិរបស់បណ្តាភាគីនៅសមុទ្រ ចិនខាងត្បូង (DOC) ក៏ត្រូវបានអនុម័តនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំកំពូលនេះដែរ។

ដើម្បីអបអរសាទរខួបលើកទី៣០និងឆ្នាំមិត្តភាពអាស៊ាន-ឥណ្ឌា យើងបានប្រកាសបង្កើត ភាពជាដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់ជ្រុងជ្រោយអាស៊ាន-ឥណ្ឌា។ យើងក៏ទន្ទឹងរង់ចាំការសម្រេចឱ្យបានឆាប់ នៃការពិនិត្យឡើងវិញនៃកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មទំនិញអាស៊ាន-ឥណ្ឌា។ កិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន- ជប៉ុនលើកទី២៥ បានកោតសរសើរចំពោះភាពជឿនលឿនដ៏ល្អក្នុងទំនាក់ទំនងរបស់យើង ហើយក៏ ទន្ទឹងរង់ចាំនូវការប្រារព្ធខួបលើកទី៥០ នៃមិត្តភាព និងសហប្រតិបត្តិការអាស៊ាន-ជប៉ុន នៅឆ្នាំ ក្រោយ។ ជាងនេះទៅទៀត ប្រមុខដឹកនាំអាស៊ាន ក៏បានស្វាគមន៍បំណងរបស់ជប៉ុន ក្នុងការដំឡើង ទំនាក់ទំនងរបស់យើងឱ្យទៅជាភាពជាដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ។

កិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន-សាធារណរដ្ឋកូរ៉េលើកទី២៣ មានសេចក្តីរីករាយចំពោះភាពជឿនលឿន ដ៏ល្អនៅក្នុងការអនុវត្តចក្ខុវិស័យរួមរបស់យើង ហើយបានស្វាគមន៍បំណងរបស់សាធារណរដ្ឋកូរ៉េ ក្នុង ការសម្រេចបានភាពជាដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់ជ្រុងជ្រោយអាស៊ាន-សាធារណរដ្ឋកូរ៉េ។ ជាមួយនេះកិច្ច ប្រជុំកំពូលអាស៊ាន-សហរដ្ឋអាមេរិកលើកទី១០ បានឯកភាពបង្កើតភាពជាដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់ ជ្រុងជ្រោយ ដែលនឹងបង្កើនកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរបស់យើង ដោយគ្របដណ្តប់យ៉ាងទូលាយលើ វិស័យដែលជាផលប្រយោជន៍រួម។ ដោយទទួលស្គាល់ពីភាពជឿនលឿនល្អ ក្នុងការអនុវត្តផែនការ សកម្មភាព កិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន-អង្គការសហប្រជាជាតិលើកទី១២ បានគូសបញ្ជាក់ពីសារៈសំខាន់ នៃភាពជាដៃគូគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ដើម្បីពង្រឹងការបំពេញគ្នាទៅវិញទៅមករវាងចក្ខុវិស័យសហគមន៍អាស៊ាន ឆ្នាំ២០២៥ និងគោលដៅអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាពរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិឆ្នាំ២០៣០។

យើងបានស្វាគមន៍ការប្រារព្ធខួបលើកទី២៥ នៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអាស៊ានបូកបី (APT) និងបានកោតសរសើរ ចំពោះការរួមចំណែករបស់ក្រុមខ័ណ្ឌនេះទៅដល់វិស័យអាទិភាពក្នុងតំបន់។ កិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ីបូព៌ាលើកទី១៧ (EAS) បានកត់សម្គាល់ដោយការពេញចិត្តចំពោះវឌ្ឍនភាពសំខាន់ៗ ដែលបានអនុម័តក្រោមផែនការសកម្មភាពទីក្រុងម៉ានីល ដើម្បីអនុវត្តសេចក្តីថ្លែងការណ៍ទីក្រុងភ្នំពេញ ស្តីពីគំនិតផ្តួចផ្តើមអភិវឌ្ឍន៍កិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ីបូព៌ា (២០១៤-២០២២)។ ជាងនេះទៅទៀត កម្ពុជាក៏បានធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះរៀបចំកិច្ចសន្ទនាសាកលអាស៊ានលើកទី២ ក្រោមប្រធានបទ “ការស្តារឡើងវិញយ៉ាងទូលំទូលាយក្រោយកូវីដ-១៩” ដោយមានការចូលរួមពីថ្នាក់ដឹកនាំអាស៊ាន ដៃគូខាងក្រៅ និងប្រធានស្ថាប័នអន្តរជាតិនានា។ ជាចុងក្រោយ យើងក៏បានឆ្លៀតឱកាសប្រកាសនូវការបញ្ចប់ជំហាននៃការដំឡើងកម្រិតកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន-អូស្ត្រាលី-នូវវែលហ្សឺឡង់។

ជាបន្ត ខ្ញុំសូមលើកយកបញ្ហាក្នុងតំបន់ដែលលេចធ្លោជាងគេមួយចំនួន នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន និងកិច្ចប្រជុំកំពូលពាក់ព័ន្ធ ដូចខាងក្រោម៖

ចំពោះវិបត្តិនយោបាយនៅមីយ៉ាន់ម៉ា កិច្ចប្រជុំបានកោតសរសើរចំពោះកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងយ៉ាងអស់ពីសមត្ថភាពរបស់កម្ពុជា ក្នុងនាមជាប្រធានអាស៊ាន និងចំពោះប្រសិទ្ធភាពនៃប្រធានអាស៊ាន ក្នុងការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងជាឯកច្ឆន្ទប្រាំចំណុចរបស់អាស៊ាន ដើម្បីជួយមីយ៉ាន់ម៉ាស្តារសន្តិភាពនិងស្ថិរភាព និងអាចវិលទៅរកប្រក្រតីភាពឡើងវិញ។ ក្នុងស្មារតីនេះ ប្រមុខដឹកនាំអាស៊ានបានអនុម័ត “ការវាយតម្លៃ និងសេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់ប្រមុខដឹកនាំអាស៊ាន ស្តីពីការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងជាឯកច្ឆន្ទប្រាំចំណុច” ដែលនឹងប្រើប្រាស់ជាឯកសារដ៏សំខាន់បំផុតក្នុងការដឹកនាំកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរួមរបស់អាស៊ាន នាពេលខាងមុខ ដើម្បីជួយដោះស្រាយវិបត្តិនយោបាយដ៏ស្មុគស្មាញនិងលំបាកមួយនេះ។

ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាសមុទ្រចិនខាងត្បូង យើងបានគូសបញ្ជាក់ពីសារៈសំខាន់នៃការរក្សា និងការលើកកម្ពស់សន្តិភាព សន្តិសុខ ស្ថិរភាព សុវត្ថិភាព និងសេរីភាព នៃការធ្វើនាវាចរក្នុង និងការហោះហើរលើសមុទ្រចិនខាងត្បូង និងតម្រូវការនៃការអនុវត្តឱ្យបានពេញលេញ និងមានប្រសិទ្ធភាពនៃសេចក្តីថ្លែងការណ៍ស្តីពីការប្រតិបត្តិរបស់បណ្តាភាគីនៅសមុទ្រចិនខាងត្បូង (DOC)។ យើងមានសុទិដ្ឋិនិយម និងរីករាយជាមួយនឹងសន្ទុះវិជ្ជមាននៃកិច្ចចរចាដែលកំពុងដំណើរការចំពោះក្រមប្រតិបត្តិនៅសមុទ្រចិនខាងត្បូង (COC) ជាពិសេសតាមរយៈការបន្តកិច្ចចរចាឡើងវិញកាលពីពេលថ្មីៗនេះ ដោយផ្ទាល់នៅខេត្តសៀមរាប និងភ្នំពេញ នៅក្នុងឆ្នាំនេះ ទោះបីជាត្រូវប្រឈមនឹងជំងឺរាតត្បាតកូវីដ-១៩ យ៉ាងណាក្តី។ យើងទន្ទឹងរង់ចាំបញ្ចប់ឱ្យបានឆាប់នៃក្រមប្រតិបត្តិនៅសមុទ្រចិន

ខាងត្បូង (COC) ដែលមានប្រសិទ្ធភាព និងខ្លឹមសារសំខាន់ៗ អនុលោមតាមច្បាប់អន្តរជាតិ រួមទាំង អនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិ ស្តីពីច្បាប់សមុទ្រ (UNCLOS) ឆ្នាំ១៩៨២ ផងដែរ។

ចំពោះស្ថានភាពនៅអ៊ុយក្រែន ដែលខ្ញុំអាចនិយាយបានថាជាថ្មីក្តៅបំផុត យើងអាចមើល ឃើញថា មានជំហរផ្សេងគ្នា ជាពិសេសក្នុងអំឡុងកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ីបូព៌ា។ ខ្ញុំពិតជាអរគុណណាស់ ដែលកម្ពុជាអាចធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះរៀបចំកិច្ចប្រជុំនេះ ដែលភាគីមានគោលជំហរផ្សេងគ្នា អាចផ្លាស់ប្តូរ ទស្សនៈ ដោយស្មោះត្រង់លើបញ្ហានេះ។ យើងបានបញ្ជាក់ឡើងវិញនូវការគោរពចំពោះអធិបតេយ្យ ឯករាជ្យនយោបាយ និងបូរណភាពទឹកដី។ យើងបានគូសបញ្ជាក់ពីសារៈសំខាន់នៃការបញ្ឈប់ជា បន្ទាន់នូវអវិភាព និងការបង្កើតបរិយាកាសអំណោយផលសម្រាប់ការដោះស្រាយជម្លោះដោយសន្តិវិធី។ យើងក៏បានអំពាវនាវឱ្យមានការជួយសម្រួល ដល់ការទទួលបាននូវជំនួយមនុស្សធម៌យ៉ាងឆាប់រហ័ស សុវត្ថិភាព និងគ្មានការរារាំង ទៅដល់ប្រជាជនដែលត្រូវការជំនួយនៅក្នុងប្រទេសអ៊ុយក្រែន។

ចំពោះបញ្ហាឧបទ្វីបកូរ៉េ យើងមានការព្រួយបារម្ភចំពោះការបាញ់មីស៊ីលបាលីស្ទិករំលង ប្រទេសជប៉ុន ហើយបានចាត់ទុកសកម្មភាពបែបនេះ ជាការគំរាមកំហែងដល់សន្តិសុខនៅក្នុង តំបន់។ យើងបានអំពាវនាវឱ្យសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតប្រជាធិបតេយ្យកូរ៉េ គោរពតាមសេចក្តីសម្រេច ពាក់ព័ន្ធនានារបស់ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអង្គការសហប្រជាជាតិ និងជៀសវាងការសាកល្បងនុយក្លេអ៊ែរ បន្ថែមទៀត។ យើងបានទទួលបានជោគជ័យក្នុងការអស់ជៀសវាងការធ្វើឱ្យស្ថានភាពណ៍កាន់តែតានតឹង និងបន្តអត់ធ្មត់បំផុត ដើម្បីបង្កើតបរិយាកាសអំណោយផលដល់កិច្ចសន្ទនាដោយសន្តិវិធី។ យើង បានបង្ហាញការគាំទ្រចំពោះកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងអន្តរជាតិ និងមធ្យោបាយការទូត ដើម្បីសម្រេចបាន នូវការលុបបំបាត់នុយក្លេអ៊ែរដោយសន្តិវិធី ពេញលេញ ដែលអាចផ្ទៀងផ្ទាត់បាន និងមិនអាចប្រែ ក្រលាស់បាននៅក្នុងឧបទ្វីបកូរ៉េ។

អាស៊ាន បានស្វាគមន៍រាល់គំនិតផ្តួចផ្តើមពីដៃគូខាងក្រៅ ដែលមានគោលបំណងរួមចំណែក ដល់សន្តិភាព ស្ថិរភាព និងវិបុលភាពក្នុងតំបន់។ ជាងនេះទៅទៀត គំនិតផ្តួចផ្តើមទាំងនោះ ត្រូវតែ ស្របតាមធម្មនុញ្ញអាស៊ាន សន្ធិសញ្ញាមិត្តភាព និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍ និង ទស្សនវិស័យអាស៊ានស្តីពីឥណ្ឌូ-ប៉ាស៊ីហ្វិក ហើយមិនត្រូវប្រើប្រាស់នឹងភាគីផ្សេងទៀត ឬប្រើជា ឧបករណ៍សម្រាប់ការប្រកួតប្រជែងរវាងប្រទេសមហាអំណាចនោះទេ។ ថ្នាក់ដឹកនាំអាស៊ាន ក៏បាន អនុម័ត (១) សេចក្តីប្រកាសរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំអាស៊ាន ស្តីពីការបញ្ជ្រាបវិស័យអាទិភាពទាំងបួន នៃ ទស្សនវិស័យអាស៊ានស្តីពីឥណ្ឌូ-ប៉ាស៊ីហ្វិក ក្នុងយន្តការដឹកនាំដោយអាស៊ាន និង (២) ឯកសារ ទស្សនទាន ស្តីពីផែនទីចង្អុលផ្លូវអាស៊ានសម្រាប់ការលើកកម្ពស់ទស្សនវិស័យអាស៊ានស្តីពីឥណ្ឌូ- ប៉ាស៊ីហ្វិក ដែលជាគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់កម្ពុជា។

ទាំងនេះគឺជាចំណុចសំខាន់ដែលខ្ញុំចង់បញ្ជាក់ និងចែករំលែកជាមួយអស់លោក លោកស្រី ទាំងអស់គ្នា។ ខ្ញុំក៏សូមឆ្លៀតឱកាសនេះ ថ្លែងអំណរគុណចំពោះប្រទេសសមាជិកអាស៊ាន ដៃគូខាង ក្រៅរបស់យើង និងស្ថាប័នអន្តរជាតិទាំងអស់ដែលបានចូលរួម និងគាំទ្រ ដល់ការធ្វើជាប្រធានអាស៊ាន របស់យើងនៅឆ្នាំនេះ។ លើសពីនេះ ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណ ចំពោះគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំ កិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាននិងកិច្ចប្រជុំកំពូលពាក់ព័ន្ធ លេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ដែលបានចំណាយពេលវេលាទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ដើម្បីធ្វើឱ្យកិច្ចប្រជុំទាំងអស់នេះប្រព្រឹត្តទៅដោយ រលូន សុវត្ថិភាព និងសុភមង្គល។

ខ្ញុំសូមបញ្ចប់សុន្ទរកថារបស់ខ្ញុំដោយសូមថ្លែងអំណរគុណ ឯកឧត្តម ជាតុ លីម ចុក ហួយ ដែលបានបញ្ចប់អាណត្តិជាអគ្គលេខាធិការអាស៊ាននៅចុងឆ្នាំនេះ ប្រកបដោយផ្លែផ្កា ហើយខ្ញុំសូម ជូនពរឱ្យ ឯកឧត្តម មានជោគជ័យក្នុងគ្រប់ការកិច្ចនាពេលអនាគត។ នេះពិតជាកិត្តិយស និង មោទកភាពដ៏ធំធេងសម្រាប់កម្ពុជា និងប្រជាជនកម្ពុជា ដែលបានធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះរៀបចំកិច្ចប្រជុំកំពូល អាស៊ានលើកទី៤០ និងទី៤១ និងកិច្ចប្រជុំកំពូលពាក់ព័ន្ធប្រកបដោយភាពជោគជ័យដ៏ធំធេង និង ត្រចះត្រចង់។

ឥឡូវនេះ ខ្ញុំសូមបើកវេទិកាសម្រាប់សំណួរ។ សូមអរគុណ។

